

saadan naturlig Sammenkobling, som man ikke vel kan komme bort fra, og den er det ærede Medlem for Løvel heller ikke kommet bort fra. Det, jeg imidlertid den Gang, sammen med adskillige ærede Medlemmer af det ærede Medlems eget Parti, var imod, og som var Grunden til, at jeg udtalte mig mod Brændevinsdagsordenen, var, at dette Tings Flertal den Gang fuldstændig forandrede Taktik. Det, at man stemte mod Brændevinsdagsordenen, betød ikke, at man ikke protesterede mod den Sammenkobling, som altid fra Landstingets Side havde været forsøgt mellem de forskellige Skattelove, men at vi protesterede imod, at man i Modsætning til, hvad vi havde gjort i de tidligere Aar, da Brændevinsloven havde foreligget for dette Ting, erklærede ikke at ville forhandle mere derom, hvorved vi, hvad der — som det ærede Medlem for Sæby i Dag meget rigtigt og klart har sagt — maatte staa klart for alle voksne Mennesker, faktisk afbrød Forhandlingen om Toldloven med det andet Ting. Det var det, som ikke alene jeg, men ogsaa det ærede Medlem, som den Gang var Reformpartiets Ordfører i Toldsager, og som en hel Række af Reformpartiets Medlemmer var imod. Hvis det ærede Medlem for Løvel vil kalde det Intriger, kan han gerne gøre det. Det var det imidlertid ikke. Det var et Standpunkt, der var dikteret af Ønsket om at fortsætte Forhandlingen om Toldreformen og muligvis bringe et Resultat til Veje.

Jeg skal ikke følge det ærede Medlem i hans meget bitre Bemærkninger angaaende Fortiden. Jeg har sagt det en Gang før til det ærede Medlem, og jeg skal sige det igen i Aften, at det er beklægeligt, at han har saa svært ved at glemme gammelt politisk Nag, som jeg synes ikke har noget at gøre med den ny Situation, vi ere komne ind i. Jeg vilde ønske, at det ærede Medlem havde sat sig som en mere lærvillig Elev ved Finansministerens Fødder, da han indledede det ny Systems Æra ved at holde en smuk og af nobel Tænkemaade præget Tale, hvori han sagde omtrent som saa: Nu er Striden udkæmpet. Vi glemme ikke, hvad der i Fortiden er sket, men vi ville ikke føre Fortidens Nag over i Fremtidens Arbejde, og vi, som nu ere Sejrherrer, ville ikke være overmodige. Vi ville ikke glemme, at den Dag kan komme, da vi kunne blive de overvundne. Disse Ord, som altid have staaet for mig som Devise for den Maade, hvorpaa den høje Regering i det hele har taget sin Op-gave, og som jeg ikke synes, den paa

noget væsentligt Punkt har svigtet, vilde jeg ønske, det ærede Medlem vilde lægge sig noget mere paa Sinde, end han gør i den Maade, hvorpaa han optræder over for politiske Modstandere. Jeg haaber ikke, at det ærede Medlem har været sig bevidst, hvor skurrende hans Ord maatte lyde, og jeg føler mig overbevist om, at de have skurret i flere Medlemmers Øren end i mit. Men idet jeg indskrænker mig til at tale paa egne Vegne, skal jeg sige, at det, han kaldte Intriger, var det, at jeg og andre forsøgte at fremme de Sager, som interesserede os, deriblandt ogsaa de direkte Skattelove og Toldloven, paa Maader, som undertiden ikke faldt sammen med den Maade, hvorpaa det ærede Medlem og hans Parti ønskede dem fremmede, saa vi undertiden bleve uenige og benyttede forskellige, taktiske Fremgangsmaader. Derfor var der ikke sjældent Kamp mellem os. Saa kom Systemskiftet, saa kom Flertallets politiske Sejr, og vi fik et Venstreministerium. Siden den Tid vil vel ikke en Gang det ærede Medlem nægte — jeg taler stadig ganske personlig, fordi jeg jo staa som Løsgænger her i Tinget —, at jeg ikke har stillet mig i noget oppositionelt Forhold til Regeringen, men loyalt har støttet den paa ethvert Punkt. Jeg føler mig i alt Fald overbevist om, at Regeringens egne Medlemmer ville indrømme det. Men hvis det ærede Medlem tror, at en saadan loyal Støtte indbefatter i sig, at man giver Afkald paa Kritik, tager det ærede Medlem meget betydeligt fejl. Denne Kritik agter jeg, saa længe jeg deltager i det offentlige Liv, at øve baade over for den ene og over for den anden, ogsaa over for Regeringen og over for Reformpartiet, naar jeg dertil finder Anledning, uden at jeg derfor lader mig i mindste Maade drage bort fra den Vej, som jeg anser for den rette: at støtte Regeringen, saa længe den følger det Program, som den har opstillet, og som den, efter min Mening, hidtil loyalt har fulgt. Det er det samme Program, hvortil jeg i det væsentlige kan slutte mig, og naar Regeringen staa paa det, følger jeg den og støtter den, ganske vist ikke kritikløst og ikke paa nogen Maade saaledes, at jeg vil give Afkald paa her i denne Sal og overalt at sige, hvad jeg anser for rigtigt og forkert handlet, baade af Regeringen og Reformpartiet.

Den Tale, jeg holdt her ved Skattelovenes Behandling, var en Tale, i hvilken jeg søgte at afveje det, som er tabt under Skattelovenes Behandling, og det, som er